

Pædagogisk årsberetning 2017.

En af mine små fortællinger ved morgensang handlede for nyligt om tid. Fortællingen var inspireret af, at jeg endnu engang fra mit køkkenvindue kunne se, at 9.kl på Strib skole havde sat en stor plakat op, hvorpå de tæller ned til sidste skoledag. Det er en årlig tilbagevendende begivenhed. Og det fik mig til at reflektere over tiden. For hvor bliver den af, hvorfor går den så hurtigt, hvorfor er et år kun et splitsekund? Og kan det nu passe at tiden går så hurtigt, når faktum er, at tiden er givet os, og at der er givet lige meget tid til os alle. Så når jeg oplever, at tiden flyver afsted, og endnu et år er gået, siden jeg aflagde beretning sidst, så er det faktisk ikke, fordi tiden er fløjet afsted, men mere en følelse hos mig af, at tiden flyver. Når tiden flyver afsted for os, så er det meget ofte, fordi vores tid er fyldt ud. Og det er tiden her på skolen. Den er fyldt ud med daglige gøremål, fælles oplevelser, traditioner, fornyelser, samvær, læring, leg og latter.

Den pædagogiske årsberetning er et tilbageblik på året, der er gået. Hvad har vi oplevet, hvad har vi udviklet, hvad har vi erfaret, hvad har vi været fælles om. Når vi planlægger et skoleår, uanset om det er planlægning af fælles aktiviteter, planlægning af den fagfaglige undervisning, planlægning af traditioner – ja en hver form for planlægning, så tages der udgangspunkt i vores værdier.

Vi står stærkt i vores værdisæt. Alle kender og kan genkende dagligdagen i forhold til vores værdier. Værdierne er ikke blot tomme ord, nej det er ord, der giver mening for os, og som lever i alt, hvad vi foretager os.

En forudsætning for at vi kan være tydelige på vores værdier er, at vi alle kender dem og kan stå inde for dem. Det betyder, at I som forældre kender skolens værdisæt, at I kan se jer selv og jeres børn i forhold til dem. At vi som personale kender dem og kan stå inde for dem. Man kan sige, at vores værdier bliver til et personligt ærinde, noget vi som menneske er nødt til at forhold os til, og have en mening om. For har vi ikke det – har vi ikke et værdisæt – et fælles ståsted, ja så risikerer vi, at tingene – vores handlinger bliver uden retning, uden mening – i værste fald meningsløse.

For mig giver den måde vi holder skole på mening. Det giver mening, når jeg ser den enkelte elev udvikle sig som menneske, blive klogere, få udvidet sin horisont, tage ansvar for egne handlinger, tage ansvar for de forskellige fællesskaber som eleven indgår i, udvise kreativitet i tilgangen til læring, til lege og i samværet med andre, udvise tillid til at andre vil en det bedste og særligt glæder det mig, når jeg oplever elever, der udviser omtanke, som tænker sig om, og som bruger tænkningen konstruktivt og reflektivt.

På Fænøsund Friskole vægter vi elevernes trivsel højt. Det er vigtigt for os, at den enkelte elev trives på skolen. Vi er optaget af, hvordan vi skaber rammer, der fremmer elevernes trivsel, samtidig med at vi ønsker, at eleverne lærer, at en forudsætning for at alle trives er, at alle tager ansvar. Og at alle bidrager til at fremme trivslen på skolen.

Derfor stille vi ofte os selv spørgsmålet: "hvad er god trivsel?". Det er der ikke et entydigt svar på, da det er forskelligt fra elev til elev, hvad der fremmer vedkommendes trivsel. Men grundlæggende så skaber gode relationer, et ordentligt sprogbrug, en hjælpsom omgangsform, en evne til at se sig selv og sine handlinger fra andres perspektiv, god grobund for langt de flestes gode trivsel.

Vi bruger en del tid på at lære et stigende antal elever, at tale pænt til hinanden og om hinanden. På at lære eleverne at hjælpe med at rydde op, sætter deres stole på plads, rydde op efter dem selv. Når vi beder dem om f.eks. at rydde op, får vi af og til dette svar – det gider jeg ikke – og når vi så insisterer og siger –

det skal du – så lyder meldingen fra eleven - jamen det gider jeg ikke og det kan du ikke få mig til. I de situationer kan vi godt føle os magtesløse, men det er bare meget vigtigt for os, at eleverne lærer, at de også har et ansvar for - i dette tilfælde – at skolen ser pæn ud, når vi forlader den, og at eleverne forstår, at de skal bidrage til fællesskabet.

En fri skole er forældrenes skole, det betyder blandt andet, at vi er forpligtet på et gensidigt og konstruktivt samarbejde. Jeg oplever, at skolen og familierne har et tillidsfuldt, respektfuldt og anerkendende samarbejde. Vi samarbejder på daglig basis om at skabe den bedst mulige skoledag for eleverne. Samarbejdet kommer til udtryk i formelle sammenhænge som forældresamtaler, forældremøder, skriftlig kommunikation via Intra, men også i vores daglige møde med hinanden. En sjælden gang oplever begge parter, at samarbejdet eller dialogen omkring eleverne kan være sårbar. Det sker i de situationer, hvor vi som skole, skal bringe svære og sårbare ting frem omkring den enkelte elev. I de sammenhænge tror jeg, det er vigtigt, at vi alle husker på, at I taler om jeres barn og vi taler om vores elev. Og der er nogle gange forskel på, hvad forældre oplever omkring deres barn og hvad skolen oplever omkring deres elev. Vi taler om den samme person, men vi har forskellige oplevelser og forskellige vinkler at se barnet – eller oplevelserne omkring barnet på. Det vigtige er dog, at vi er enige om, at vi i fællesskab, vil det bedste for den enkelte.

I indeværende skoleår har vi haft fokus på et af skolens værdiorde nemlig ansvarlighed. Vi har i de forgange år haft fokus på kreativitet og refleksion og i forlængelse af dette, valgte vi i år at have fokus på ansvarlighed.

Personalet havde i foråret 17 en pædagogisk dag, hvor vi havde dagsordensat begrebet ansvarlighed. Vi havde Gitte Olesen, som er tidligere lærer og nuværende psykolog og coach til at guide os igennem dagen. Dagen var tilrettelagt, så den tog udgangspunkt i vores egen forståelse af ansvarlighed, hvordan vi definerede ansvarlighed i forhold til vores egen praksis, vores personlige omgang og relation til andre mennesker. Det var en givende dag, hvor vi blandt andet fik redskaber til at arbejde med ansvarlighed i relation til undervisningen og planlægningen af denne i professionelle læringsfællesskaber. Vi fik et fælles sprog i forhold til begrebet ansvarlighed, herunder et kodeks for at agere ansvarligt som professionelle lærere.

Den ansvarlige voksne bidrager med tydelige forventninger til eleverne, til hinanden og til de mennesker der skal samarbejdes med. Tydelighed kan komme til udtryk på mange måder, men i vores kontekst bør tydelighed være givet på en professionel og personlig måde. Skolen er forpligtet på at agere professionelt i alle sammenhænge og jeg er af den overbevisning, at tydeligheden også skal komme til udtryk på en personlig og vedkommende facon. Vi skal bringe os selv i spil – professionelt og personligt. På den måde bliver vi autentiske overfor eleverne og også overfor jer som forældre. Vi tager vores ansvar alvorligt. Vi er rollemodeller for eleverne. Eleverne skal se og opleve, at ansvarlighed er et fælles anliggende, som vi alle er forpligtede på – store som små!. Et fælles anliggende i forhold til at skabe den gode skoledag, det stærke fællesskab, de sunde relationer.

I løbet af året har vi dagsordensat ansvarlighed på lærermøder, hvor vi på skift har bragt et emne op, som vi ønskede kollegialsparring på. Her har vi arbejdet med metoden "det refleksive team" og "den refleksive samtale"

På skolen har vi afsat midler til at udvikle på forskellige områder. I år har vi haft udviklingspuljer indenfor områder som anderledes dage, personaleaktiviteter, naturfagsområdet og bevægelse i undervisningen. Arbejdet er struktureret således, at personalet vælger sig ind på et område og der er så afsat en timepulje,

som anvendes på at udvikle det specifikke felt. Hver gruppe er forpligtet på at komme med oplæg til fælles drøftelse og videre implementering.

I skolens fritidsordning **Frihjulet** har personalet haft udviklingsfokus på struktur, synlighed i forhold til aktiviteter herunder kommunikation til forældrene omkring dagen og ugens aktiviteter. Vi er i gang med at beskrive Frihjulets pædagogiske tilbud. Det er et udviklingsarbejde, personalet er meget optaget af og som vi forventer, at komme i mål med i løbet af efteråret 2018.

Brian var i sin beretning inde på skolens **visionsarbejde**. Jeg har i tidens løb arbejdet med beskrivelse af visioner i forskellige sammenhænge, og det er min erfaring at visionsarbejde, der ikke er forankret hos de mennesker, hvem visionerne omhandler, er fuldstændig uden effekt og i værste fald demotiverende for alle. På vores skole har det været vigtigt for os, at visionsarbejdet blev forankret bredt. Det har betydet, at forældrene repræsenteret ved bestyrelsen, eleverne repræsenteret ved FEMO – skolens elev og miljøråd, personalet i fritteren, skolens leder samt lærerpersonalet har været involveret i visionsarbejdet. Efterfølgende har skolens pædagogiske udvalg med repræsentanter fra forældrekræden og fra personalet viderebearbejdet de forskellige gruppers input. Det arbejde er der kommet et bud på en vision samt 7 indsats taser for skolen ud af. Den videre proces foregår i personalegruppen, hvor opgaven er at beskrive, hvordan vi implementerer visionen og taserne i skolens daglige virke. Det arbejde er vi i gang med, det skal gøres grundigt, der er meget der skal drøftes, vendes og tænkes over. Det tager tid, så arbejdet fortsætter i kommende skoleår.

Årets gang på skolen har i indeværende skoleår været præget af tradition mere end af fornyelse. Det er der god grund til, for traditioner skaber genkendelighed og genkendelighed skaber tryghed. Men ikke kun det, for genkendelighed er jo ikke det samme som, at vi underviser i det samme, som vi gjorde sidste år, eller at vi fortæller de samme fortællinger, som vi gjorde sidste år. Genkendeligheden ligger i strukturen. Vi har morgensang, fortælling, lejrskole, emneuger, anderledes dage, temaskema, fag dage, ekskursioner osv. Så når jeg siger, at året har været præget mere af tradition end af fornyelse, så skal I forstå det som en fastholdelse af skolens struktur for året.

Alle der har sin gang på Fænøsund Friskole er optaget af at skabe den bedste skole for eleverne. Det er I som forældre, der er vi som personale. Vi skal samarbejde til gavn for eleverne, til gavn for fællesskabet. Vi skal respektere og anerkende, at vi har forskellige opgaver i det samarbejde. Vi skal støtte hinanden og gøre hinanden gode, til det vi nu hver i sær skal være gode til.

Jeg vil gerne sige tak til jer forældre, for det gode og konstruktive samarbejde. Tak til personalet for jeres engagement, for jeres stærke faglighed, for jeres vilje til og insisteren på at eleverne, hver dag skal gå klogere hjem end da de kom. Klogere på fag, klogere på dem selv, klogere på andre.

Tak til bestyrelsen for et spændende og konstruktivt samarbejde i en god og professionel tone, med plads til varme og humor.

Tak til skolens støtteforening som i løbet af året har bidraget med skønne gaver til skolen. I gør et stort arbejde, som jeg håber alle vil støtte op omkring til gavn for fællesskabet.

Tak til vores tilsynsførende for at holde et spejl op for os, være undrende og udfordre os på vores praksis.

Tak for ordet.

